

ЛІНА РИБАЛКО

доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: lina-rybalko@ukr.net*; ORCID: 0000-0001-6092-9442

ТЕТЯНА ГУЛЬКО

старший викладач кафедри фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: tati_ribalko3107@ukr.net*; ORCID 0009-0009-5108-6362

АЛЛА ГЕТА

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, доцент кафедри фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: avg2901ne@gmail.com*; ORCID: 0000-0001-7031-5188

ТЕТЯНА ІОПА

аспірантка кафедри фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: yopatanya@gmail.com*; ORCID: 0000-0002-7869-9494

ОЛЕКСІЙ ВОРОБИЙОВ

старший викладач кафедри фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: avvorobyovpol@gmail.com*; ORCID: 0000-0002-6839-6035

АНДРІАН ОСТАПОВ

старший викладач кафедри фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: andrianostapov@gmail.com*; ORCID: 0000-0001-8747-5663

МИХАЙЛО КРАВЧЕНКО

аспірант кафедри фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: m.kravchenko1999@gmail.com*; ORCID: 0009-0004-2187-5110

ОЛЕКСАНДР КОСЯК

викладач кафедри фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: wkfshotokan3@gmail.com*; ORCID: 0009-0002-7098-364x

ЄВГЕНІЙ КАРАВАН

викладач кафедри фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, Україна; *e-mail: korovanevgenij@gmail.com*; ORCID: 0009-0007-5313-1126

s. 213-224

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДО ПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

АНОТАЦІЯ

У статті описано процес підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій. Розкрито сутність і зміст понять «здоров'язбережувальні технології» та «професійна підготовка майбутніх фахівців». Доведено, що провадження здоров'язбережувальних технологій в освіті й фізичному вихованні є актуальною проблемою на сучасному етапі розвитку педагогічної науки. Акцент зроблено на оздоровчих, соціальних та фізкультурно-оздоровчих здоров'язбережувальних технологіях. Науково обґрунтовано педагогічні умови формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до застосування здоров'язбережувальних технологій.

Процес формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій описано як поетапний. Визначено критерії сформованості у майбутніх бакалаврів спеціальності «Фізична культура і спорт» готовності до застосування здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності: ціннісно-мотиваційний, особистісно-діяльнісний, науково-теоретичний, операційно-технологічний та узагальнювальний. До кожного із критеріїв визначено показники та рівні: початковий, достатній та високий.

Ефективність розроблених педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій, застосованих у експериментальній групі, підтверджується відмінностями між експериментальною та контрольною групою респондентів.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

здоров'язбережувальні технології, професійна підготовка, майбутні фахівці фізичної культури та спорту, провадження здоров'язбережувальних технологій.

Постановка проблеми

Модернізація змісту сучасної освіти України в напрямі інтеграції в Європейський освітній простір передбачає розроблення та впровадження інноваційних освітніх технологій, включаючи ті, що мають здоров'язберезувальну та оздоровчу спрямованість. Адже молоде покоління буде перспективним і далекоглядним лише за умов збереження та зміцнення власного здоров'я у всіх його проявах. Оновлення змісту освіти і системи фізичного виховання вбачаємо у застосуванні здоров'язберезувальних технологій.

Впровадження здоров'язберезувальних технологій в освіті й фізичному вихованні є актуальною проблемою на сучасному етапі розвитку педагогічної науки, доцільність якої обумовлена, по-перше, суспільною потребою у формуванні, збереженні та зміцненні здоров'я людини, по-друге, важливістю формування у молоді мотивації до здорового способу життя, збереження і зміцнення власного фізичного та ментального здоров'я, а також вміння популяризувати здоровий спосіб життя серед широких верств населення.

На жаль педагогічна практика засвідчує в певній мірі відсутність особистісної мотивації здобувачів вищої освіти щодо формування, збереження і зміцнення власного здоров'я та небажання здійснювати фізкультурно-оздоровчу діяльність. Причиною такого байдужого ставлення студентської молоді до проблем здоров'я є сидячо-слухаюча система освіти, включаючи дистанційний формат навчання в умовах правового режиму воєнного стану, та відсутність знань про здоров'я.

Навчання студентів у закладах вищої освіти має бути здоров'язберезувальним. Це не лише оволодіння знаннями про різні аспекти здоров'я, а й формування здоров'язберезувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей, життєвих цінностей, результатом яких є наявність сформованої культури здоров'я, вміння проводити діагностичні, профілактичні, а за потреби й реабілітаційні та корекційні оздоровчі заходи [2, с. 98]. Саме тому постає необхідність у застосуванні здоров'язберезувальних технологій в практиці систем освіти та фізичної культури, що передбачає підготовку майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до впровадження здоров'язберезувальних технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема здоров'язбереження досліджувалася науковцями в різних аспектах: теоретичні основи застосування здоров'язберезувальних технологій (А. Бєседіна, Н. Васильєва, С. Гаркуша, В. Горашук, Л. Горяна, О. Дубогай, Е. Заредінов, М. Носко, С. Якименко та інші); валеологічна культура особистості та її формування за допомогою здоров'язберезувальних технологій (Т. Бойченко, Л. Ващенко, М. Гончаренко, Л. Демінська, К. Мелега та інші); здоров'язберезувальне середовище в закладах освіти (М. Білецька, Л. Денисюк, С. Дудко та інші), результати наукових доробків яких мають теоретичне обґрунтування та практичне втілення.

Аналіз і узагальнення наукової літератури засвідчує відсутність єдиного підходу як до трактування змісту поняття «здоров'язберезувальні технології», так і до їх класифікації. Проте більшість вчених розглядають здоров'язберезувальні технології як фізкультурно-оздоровчу діяльність в системі фізичного виховання або як умови освітнього середовища, створені задля збереження та зміцнення

здоров'я суб'єктів освітнього процесу. З точки зору медицини поняття «здоров'язбережувальні технології» пояснюється як система оздоровлення [1, с. 20], тоді як з позиції освіти – система навчання бути здоровою [4, с. 24-25].

Аналіз останніх досліджень вчених [7; 8; 11] дозволяє виокремити основні підходи до трактування здоров'язбережувальних технологій як системного поняття. Так, за системного підходу це поняття постає індикатором якості освітніх технологій [5, с. 56], за діяльнісного – інтегрує традиційні технології навчання з методиками, спрямованими на збереження й зміцнення здоров'я людини [8, с. 82], за компетентнісного – розглядається як технологія формування здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей [10], за середовищного – створення здоров'язбережувального освітнього середовища [3, с. 5].

На основі аналізу та узагальнення наукової літератури поняття «здоров'язбережувальні технології» пояснюємо як технології навчання, спрямовані на збереження і зміцнення фізичного та ментального здоров'я, формування здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей та створення здоров'язбережувального освітнього середовища [7, с. 28].

Готовність майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності передбачає якісну професійну підготовку їх в умовах закладів вищої освіти.

Слушною є думка В. Сенишиної, вслід за А. Смирновим, про те, що професійна підготовка є процесом і результатом професійного становлення і розвитку особистості в оволодінні спеціальними знаннями, вміннями і навичками, а також компетентностями конкретних спеціальностей і професій. При цьому професійна підготовка передбачає не лише оволодіння сукупністю спеціальних знань, умінь і навичок, які дають змогу якісно виконувати ту чи іншу професійну діяльність, а й усвідомлення основних фахових компетентностей майбутнього фахівця [9, с. 100].

Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичної культури та спорту забезпечує їх готовність до майбутньої професійної діяльності. Цей процес спрямований на оволодіння певною професією. Він включає загальнотеоретичну і наукову підготовку, в тому числі до застосування методик і технологій для успішної професійної діяльності [6, с. 215].

Мета дослідження

полягає у розкритті сутності та змісту поняття «здоров'язбережувальні технології», розробці, науковому обґрунтуванні та експериментальній перевірці педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до застосування здоров'язбережувальних технологій.

Методологічну основу дослідження становлять концептуальні ідеї теорії системного пізнання, методологічні принципи цілісності, науковості, інтеграції та послідовності, які доводять важливість їх дотримання під час формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій.

Виклад основного матеріалу.

Підготовку майбутніх фахівців фізичної культури та спорту розглядаємо як освітній процес, що включає надання здобувачам вищої освіти загальних і фахових компетентностей, що включають спеціальні знання, навички та уміння, практичний досвід і норми поведінки, які забезпечують можливість успішного працевлаштування за фахом і ефективну професійну діяльність.

Одним із завдань, яке постає перед здобувачами вищої освіти, що навчаються за спеціальністю «Фізична культура і спорт», є опанування здоров'язбережувальними технологіями і вміння їх застосовувати на практиці.

У дослідженні акцент робили на готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження таких здоров'язбережувальних технологій, як:

- *фізкультурно-оздоровчі* (використання засобів фізичної культури для розвитку фізичних якостей та зміцнення здоров'я);
- *оздоровчих* (використання занять лікувальної фізкультури, профілактика порушень постави та зниження гостроти зору);
- *соціальні* (технології організації здорового способу життя; профілактики і корекції девіантної поведінки).

Розроблено й науково обґрунтовано педагогічні умови формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій:

- 1) удосконалення змісту освітніх компонентів професійної підготовки майбутніх бакалаврів фізичної культури та спорту навчальним матеріалом про здоров'я, здоровий спосіб життя, здоров'язбережувальні технології;
- 2) упровадження в процес фахової підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти інтерактивних форм і методів навчання та розроблення навчально-методичної літератури про здоров'язбережувальні технології та їх застосування в освіті і фізичному вихованні;
- 3) організація та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів, що включають здоров'язбережувальні технології; написання проєктів, спрямованих на формування фізичного і ментального здоров'я за допомогою застосування здоров'язбережувальних технологій, проєктів виховних заходів; складання ситуаційних завдань для однокласників (мікрогруп) тощо.

Реалізація першої педагогічної умови передбачала наповнення освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» навчальним матеріалом про здоров'я, здоровий спосіб життя, здоров'язбережувальні технології та їх класифікацію. До навчальних дисциплін «Вступ до спеціальності», «Загальна теорія здоров'я», «Теорія і методика фізичного виховання» було додано відповідні модулі здоров'язбережувального спрямування. Також розроблено структуру та зміст вибіркового освітнього компонента «Здоров'язбережувальні технології» та «Основи здоров'я та здорового способу життя».

У рамках реалізації першої педагогічної умови передбачалось удосконалення змісту тренерської та педагогічної практики шляхом доповнення їх такими завданнями: дослідження стану формування здорового способу життя, діагностика стану сформованості культури здоров'я учнів/вихованців, організація

фізкультурно-оздоровчих заходів, спрямованих на формовання фізичного та ментального здоров'я учнів, розроблення рекомендацій для тренерів / вчителів фізичної культури в контексті застосування здоров'язберезувальних технологій. Друга педагогічна умова реалізовувалася шляхом розроблення навчально-методичної літератури про здоров'язберезувальні технології та їх застосування в освіті і фізичному вихованні, впровадження інтерактивних форм і методів навчання (ситуативна лекція, дискусійна панель, практичне заняття з проблемними ситуаціями, прес-конференція, мозкова атака, кейс-метод, ділова гра та ін.).

Реалізація третьої педагогічної умови – формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язберезувальних технологій – відбувалася шляхом організації та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів, що включали здоров'язберезувальні технології; розробки проєктів, спрямованих на формування фізичного і ментального здоров'я за допомогою застосування здоров'язберезувальних технологій, проєктів виховних заходів; складання ситуаційних завдань для однокласників (мікрогруп) тощо.

Процес формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язберезувальних технологій є послідовним і неперервним, в якому виокремлюємо три етапи [12, с. 402]:

1 етап (початковий) передбачає забезпечення здоров'язберезувальної спрямованості змісту освіти, тобто навчально-пізнавальної та практичної діяльності студентів. Це засвоєння знань про здоров'я та здоров'язберезувальні технології, набуття вмінь формування здорового способу життя та пояснення важливості застосування здоров'язберезувальних технологій. Основні методи навчання на початковому етапі – пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладу навчального матеріалу та репродуктивний. Застосування цих методів сприяє формуванню мотивації в студентів до активної здоров'язберезувальної навчально-пізнавальної діяльності.

2 етап (основний) забезпечує оволодіння методами та формами застосування здоров'язберезувальних технологій у фізкультурно-оздоровчій діяльності. Цей етап включає формування вмінь і навичок використання здоров'язберезувальних технологій на практиці. Основні методи навчання на цьому етапі – репродуктивний, проблемний та евристичний.

3 етап (кінцевий, або результативний) передбачає самостійне використання здоров'язберезувальних технологій у професійній діяльності, включаючи практику за професійним спрямуванням. Цей етап оцінює здатність майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до реалізації здоров'язберезувальних технологій на практиці, здійснювати моніторинг їх готовності до професійної діяльності. Основні методи навчання на цьому етапі – евристичний та дослідницький, а основні форми організації навчання – практична реалізація здоров'язберезувальних технологій у закладах освіти під час проходження педагогічних практик.

Кожний з охарактеризованих етапів формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язберезувальних технологій має чіткі завдання, форми, методи й засоби їх досягнення. Для об'єктивного оцінювання сформованості у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту готовності до впровадження здоров'язберезувальних технологій розроблено систему критеріїв, їх показники та рівні.

Критеріями оцінювання результатів сформованості у майбутніх бакалаврів спеціальності «Фізична культура і спорт» готовності до застосування здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності виокремлено: ціннісно-мотиваційний, особистісно-діяльнісний, науково-теоретичний, операційно-технологічний та узагальнювальний. До кожного із критеріїв визначено показники та рівні: початковий, достатній та високий.

Так, показниками науково-теоретичного (когнітивного) критерію є володіння студентом основними поняттями «здоров'я», «здоров'язбережувальні технології», «здоровий спосіб життя», розуміння сутності та змісту цих понять та вміння їх використовувати.

Особистісно-діяльнісний критерій характеризують сформовані в особистості фахові здоров'язбережувальна та здоров'ярозвивальна компетентності, операційна готовність до застосування здоров'язбережувальних технологій, здатність до самостійної пошукової діяльності, прояв самостійності в навчанні, володіння методами та методиками застосування здоров'язбережувальних технологій.

Показниками ціннісно-мотиваційного критерію є здатність до власної мотивації здорового способу життя, розуміння важливості застосування здоров'язбережувальних технологій, сформованість цінності життя як найвищої ціннісної категорії.

Операційно-технологічний критерій оцінює здатність студентів до оволодіння здоров'язбережувальними технологіями та методиками їх застосування. Його показниками є операційно-технологічна готовність та пізнавальна активність.

Під час експериментального дослідження виявили ефективність педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій.

Для порівняння результатів констатувального й формувального експериментів щодо готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій використовували критерій Пірсона χ^2 .

Таблиця 1. Порівняння розподілів експериментальної та контрольної груп майбутніх бакалаврів фізичної культури та спорту щодо готовності проваджувати здоров'язбережувальні технології на констатувальному та формуальному етапах експерименту

Критерії	Рівні	Констатувальний етап		Контрольний етап	
		КГ (осіб)	ЕГ (осіб)	КГ (осіб)	ЕГ (осіб)
Ціннісно-мотиваційний	Високий	7	7	15	38
	Достатній	32	33	61	68
	Початковий	76	76	39	10
Особисто-діяльнісний	Високий	11	10	22	42
	Достатній	44	45	60	65
	Початковий	60	61	33	9
Науково-теоретичний	Високий	3	3	9	34
	Достатній	19	19	52	72
	Початковий	93	94	54	10
Операційно-технологічний	Високий	3	3	8	28
	Достатній	11	11	60	78
	Початковий	101	102	47	10
Узагальнений	Високий	6	6	14	36
	Достатній	27	26	58	70
	Початковий	82	84	43	10

Таблиця 2. Результати порівняння розподілів експериментальних та контрольних груп майбутніх бакалаврів фізичної культури та спорту щодо готовності проваджувати здоров'язбережувальні технології за критерієм Пірсона χ^2

Критерії	Емпіричне значення критерія Пірсона χ^2 при порівнянні КГ та ЕГ на констатувальному етапі	Емпіричне значення критерія Пірсона χ^2 при порівнянні КГ та ЕГ на формуальному етапі
Ціннісно-мотиваційний	0,011	27,520***
Особисто-діяльнісний	0,063	20,160***
Науково-теоретичний	0,001	48,007***
Операційно-технологічний	0,001	37,473***
Узагальнений	0,039	31,343***

Примітка. * - відмінності між розподілами значущі на рівні 0,05; ** - на рівні 0,01; *** - на рівні 0,001.

Аналіз результатів експерименту свідчить, що на констатувальному етапі дослідження не існує суттєвих відмінностей у розподілах контрольної та експериментальної груп за всіма критеріями (значення критерію Пірсона χ^2 : 0,011; 0,063; 0,001; 0,001; 0,039). Проте результати формуального етапу експерименту показують значні відмінності за всіма критеріями на рівні 0,001 між контрольною та експериментальною групами (значення критерію Пірсона χ^2 : 27,520; 20,160; 48,007; 37,473; 31,343).

Оцінювали ефективність педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження за статистикою V Крамера за формулою:

$$V = \sqrt{\frac{\chi^2}{n \cdot df}}$$

де n – загальна кількість спостережень, df – число ступенів свободи таблиці контингенції; χ^2 – відповідне емпіричне значення критерію Пірсона.

Таблиця 3. Порівняльні дані розподілів експериментальної та контрольної груп майбутніх бакалаврів фізичної культури та спорту щодо готовності застосовувати здоров'язберезувальні технології за критерієм χ^2 Пірсона

Критерій	Емпіричне значення V Крамера		Емпіричне значення χ^2 Пірсона	
	Порівняння ЕГ до та після	Порівняння КГ до та після	Порівняння ЕГ до та після	Порівняння КГ до та після
Ціннісно-мотиваційний	0,60	0,32	84,14	23,86
Особисто-діяльнісний	0,52	0,25	61,96	13,97
Науково-теоретичний	0,73	0,35	124,69	28,69
Операційно-технологічний	0,79	0,49	146,17	55,75
Узагальнений	0,66	0,34	99,85	26,67

Ефективність розроблених педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язберезувальних технологій, застосованих у експериментальній групі, підтверджується відмінностями між експериментальною та контрольною групою та представлені на рис. 1.

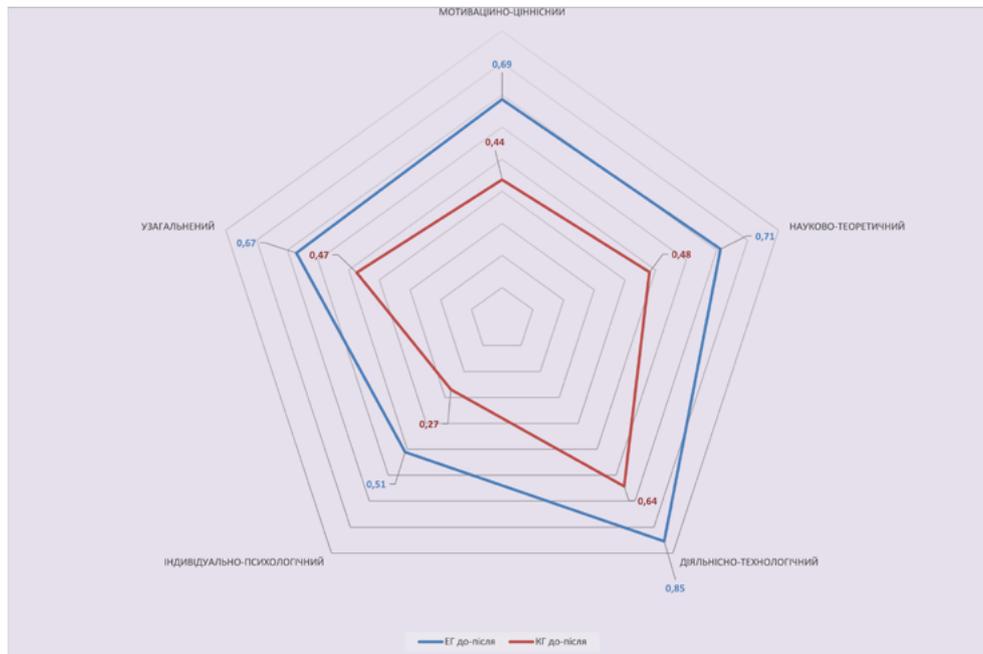

Рис. 1. Порівняння розмірів ефектів (V Крамера) експериментальної та контрольної групи майбутніх бакалаврів фізичної культури та спорту щодо готовності до провадження здоров'язберезувальних технологій для критерію Пірсона χ^2

Аналіз рис. 1 демонструє величину розміру ефекту в експериментальній групі порівняно з контрольною за всіма критеріями.

Висновки

Результатами дослідження готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій є розкриття сутності поняття «здоров'язбережувальні технології», розроблення та теоретичне обґрунтування педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту до провадження здоров'язбережувальних технологій, визначення системи критеріїв, їх показників і рівнів сформованості у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту готовності до впровадження здоров'язбережувальних технологій. Здоров'язбережувальні технології в системі фізичного виховання пояснюємо як систему оздоровчо-фізкультурних заходів і методичних прийомів, що забезпечують формування, зміцнення та збереження здоров'я студентів і спрямовують освітній процес на формування в них здоров'язбережувальної та здоров'ярозвивальної компетентностей, навичок здорового способу життя та відповідної культури здоров'я. Критеріями оцінювання результатів сформованості у майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту готовності до впровадження здоров'язбережувальних технологій є ціннісно-мотиваційний, особистісно-діяльнісний, науково-теоретичний, операційно-технологічний та узагальнювальний.

Література

- [1] Бережна Т. Школа культури здоров'я. Завуч. 2014. № 2. С. 19–25.
- [2] Бесєдіна А. А. Вітчизняний та європейський вимір здоров'яспрямованої діяльності. Український педагогічний журнал. 2015. № 4, С. 96–103.
- [3] Білецька М., Денисюк Л. Формування здоров'язбережувального середовища: санітарно-гігієнічні вимоги. Завуч. 2014. № 14, С. 4–25.
- [4] Горашук В., Якименко С., Заредінов Е., Васильєва Н. Здоров'язбережувальні технології в сучасній освіті. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету, 2022, Вип. 176, С. 23–29.
- [5] Демінська Л. О. Аналіз змісту й умов використання здоров'язберігаючих технологій у системі загальноосвітніх шкіл. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. Х.: ХОВНОКУ-ХДАДМ, 2011. № 11. 154 с.
- [6] Матвієнко О.В., Затворнюк О. М. Професійна підготовка майбутніх психологів як психолого-педагогічна проблема. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Вип. 1. Том 1. С. 215–220.
- [7] Мелега К.П.. Сучасні технології здоров'язбереження. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2018. 200 с.
- [8] Носко М.О.. Педагогічні основи застосування здоров'язбережувальних технологій у фізичному вихованні школярів. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 250 с.
- [9] Синишина В.М. Підготовка майбутніх психологів як психолого-педагогічна проблема. Інноваційна педагогіка. 2019. Вип. 11. Т. 3. С. 98–101.
- [10] Lavrentieva O., Rybalko L., Tsys O., Uchitel A. (2018). Theoretical and methodical aspects of the organization of students' independent study activities together with the use of ICT and tools. Proceedings of the 6th Work shop on Cloud Technologies in Education (CTE 2018), Kryvyi Rig, Ukraine, Desember 21.
- [11] Rybalko L., Hulko T., Yopa T., Žukow X., Gorgol P., Khomenko E., Zukow W. (2024). Overcoming Using fitness technologies to address post-traumatic stress disorders by using fitness technologies. Journal of Physical Education and Sport. 24(7), Art 177. 1569–1581.
- [12] Rybalko L., Onishchuk L., Hulko T., Yopa T., Zhalii R., Ostapov A., Horhol V. (2023). Preparation of future specialists in physical culture and sports with an aim of preserving and restoring physical and mental health of individuals. Acta Balneologica. VOL. LXV, 6(178): 401-405.

FORMATION OF THE READINESS OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE AND SPORTS TO IMPLEMENT HEALTH-SAVING TECHNOLOGIES

ABSTRACT

The article describes the process of training future specialists in physical culture and sports to implement health-saving technologies. The essence and content of the concepts of "health-saving technologies" and "professional training of future specialists" are revealed. It is proved that the implementation of health-saving technologies in education and physical education is a relevant problem at the current stage of development of pedagogical science. The emphasis is on health-improving, social and physical culture-improving health-saving technologies. The pedagogical conditions for forming the readiness of future specialists in physical culture and sports to apply health-saving technologies are scientifically substantiated.

The process of forming the readiness of future specialists in physical culture and sports to implement health-saving technologies is described as a phased process with the characteristics of each of the stages.

The criteria for assessing the results of the formation of future bachelors of the specialty "Physical Culture and Sports" readiness to apply health-saving technologies in professional activities are determined: value-motivational, personal-activity, scientific-theoretical, operational-technological and generalizing. Indicators and levels are determined for each of the criteria: initial, sufficient and high.

The effectiveness of the developed pedagogical conditions for the formation of the readiness of future specialists in physical culture and sports to implement health-saving technologies applied in the experimental group is confirmed by the differences between the experimental and control groups.

KEYWORDS

health-saving technologies, professional training, future specialists in physical culture and sports, implementation of health-saving technologies.

ROZWÓJ GOTOWOŚCI PRZYSZŁYCH SPECJALISTÓW KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU DO WDRAŻANIA TECH- NOLOGII OCHRONY ZDROWIA

STRESZCZENIE

W artykule opisano proces kształcenia przyszłych specjalistów kultury fizycznej i sportu pod kątem wdrażania technologii oszczędzających zdrowie. Ujawniono istotę i treść pojęć „technologie oszczędzające zdrowie” oraz „kształcenie zawodowe przyszłych specjalistów”. Udowodniono, że wdrażanie technologii prozdrowotnych w edukacji i wychowaniu fizycznym stanowi palący problem na obecnym etapie rozwoju nauk pedagogicznych. Nacisk kładzie się na kulturę rekreacyjną, społeczną i fizyczną oraz technologie chroniące zdrowie. Pedagogiczne uwarunkowania kształtowania gotowości przyszłych specjalistów kultury fizycznej i sportu do korzystania z technologii oszczędzających zdrowie zostały uzasadnione naukowo.

Proces kształtowania gotowości przyszłych specjalistów kultury fizycznej i sportu do wdrażania technologii oszczędzających zdrowie opisano krok po kroku. Określono kryteria kształcenia przyszłych licencjatów specjalności „Kultura fizyczna i sport”, w zakresie stosowania technologii prozdrowotnych w działalności zawodowej: wartościowo - motywacyjne, osobowo - aktywnościowe, naukowo - teoretyczne, operacyjno - technologiczne i uogólniające. Dla każdego z kryteriów określone są wskaźniki i poziomy: początkowy, dostateczny i wysoki.

Skuteczność opracowanych warunków pedagogicznych dla kształtowania gotowości przyszłych specjalistów kultury fizycznej i sportu do wdrażania technologii prozdrowotnych stosowanych w grupie eksperymentalnej potwierdzają różnice pomiędzy grupą eksperymentalną i kontrolną respondentów.

SŁOWA KLUCZOWE

technologie chroniące zdrowie, kształcenie zawodowe, przyszli specjaliści kultury fizycznej i sportu, wdrażanie technologii chroniących zdrowie.

Artykuł udostępniony na licencjach Creative Commons/ Article distributed under the terms of Creative Commons licenses: Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0). License available: www.creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/

